

БАГМУТ Йосип Адріанович (04(17). 04. 1905, с. Бабайківка Новомоск. пов. Катериносл. губ., нині Царичан. р-ну Дніпроп. обл. — 26. 08. 1968, м. Боржомі, Грузія, похов. у Києві) — мовознавець, перекладач. Брат [Івана](#), батько [Алли](#) Багмутів, дід [О. Микитенко](#). Кандидат філологічних наук (1953). Член СП УРСР (1951). Учасник 2-ї світової війни. Після закінчення літ.-лінгвіст. факультету Харків. ІНО (1929) працював у Механіко-машинобуд., Електротех., Інж.-пед. та Всеукр. заоч. індустр. інститутах (до 1941, усі — в Харкові); 1945–50 — гол. літ. ред. Держполітвидаву УРСР; 1955–63 — зав. сектору перекладів українською мовою творів класиків марксизму-ленінізму Інституту історії партії при ЦК КПУ. 1950–55, 1963–68 працював в Інституті мовознавства АН УРСР: н. с., від 1951 — вчений секр., від 1963 — старший науковий співробітник відділу

теорії української мови і структурно-матем. лінгвістики. Праці Б. присвяч. укр. і рос. мовам, культурі мови, заг. мовознавству, становленню укр. суспільно-політ. лексики, мові й стилю перекладів худож. творів і громад.-політ. літ.-ри українською мовою. Працював у галузі лексикографії, редагував «Російсько-український словник» (К., 1956). У перекладах Б. українською мовою вийшли «Російські казки» М. Горького (К., 1953), роман «Історія мого сучасника» В. Короленка (К., 1954), літ.-крит., публіцист., окремі праці О. Герцена, В. Белінського, М. Добролюбова, М. Чернишевського та ін.

Основні праці

Українська мова. Х., 1938; Русский язык. Х., 1949; Про культуру мови // Дніпро. 1955. № 5; Як підготувати доповідь. (Деякі поради доповідачам). К., 1956; Твори В. І. Леніна українською мовою. К., 1960 (співавтор); Твори В. І. Леніна на Україні. К., 1960 (співавтор); Видання творів К. Маркса і Ф. Енгельса на Україні: Бібліогр. покажч. Х., 1962 (співавтор); Українські народні прислів'я та приказки. Дожовтневий період. К., 1963 (співупор.); Проблеми перекладу суспільно-політичної літератури українською мовою. К., 1968; Рідне слово: Розвиток мови й мовознавства в УРСР. К., 1969 (співавтор).

Рекомендована література

1. Мовознавство на Україні за п'ятдесят років. К., 1967;
2. Й. А. Багмут: Некролог // Мовознавство. 1968. № 5;
3. Булахов М. Г. Восточнославянские языковеды. Т. 2. Минск, 1977.

[М. Г. Железняк](#)

Бібліографічний опис:

Багмут Йосип Адріанович / М. Г. Железняк // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38743>. — Останнє поновлення : 2016.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).